Enderrock | Redacció | Actualitzat el 09/11/2017 a les 13:30

D'ONES i les transformacions

Opinió de la comissària de l'exposició «D'ONES: (R)evolució de les dones en la música», Helena Morén Alegret | «Tot i que n'ha millorat la visibilitat, segueix sent molt difícil que les dones assoleixin la paritat real, la professional i la del reconeixement»

D'Ones | Michal Novak

Vaig entrar a la redacció d'Enderrock el gener de 2004 i d'aleshores ençà he vist amb alegria i interès com han anat creixent en quantitat i qualitat les propostes que provenen de dones cantants, compositores i instrumentistes respecte a altres èpoques en què les seves propostes restaven més al marge. Però a mesura que avancen els anys també m'he anat adonant que no sembla mai prou l'aparador al qual arriben.

Primer vaig pensar que era perquè les dones de tots els àmbits venim d'un silenci antic i molt llarg. Per poc que s'aprofundeixi es veu clarament com, tot i haver-ne millorat la visibilitat, segueix sent molt difícil que les dones assoleixin la paritat real, la professional i la del reconeixement, i això ja és més reflex d'una societat a la qual li costa veure en igualtat d'oportunitats per als gèneres una qüestió de justícia social, i com cal encara superar d'una vegada aquest estadi de dèficit democràtic en ple segle XXI.

No negaré que és un tema que m'ha capficat els últims cinc anys, com una mena de solidaritat de gènere i segurament amb molta més consciència sorgida arran de la crisi econòmica; perquè les dones (les músiques també), encara ara, són més susceptibles de patir-ne molt més les conseqüències. L'exposició *D'ONES: (R)evolució de les dones en la música* parla d'aquest fantàstic creixement de veus durant l'últim segle als Països Catalans.

Una presència de dones que es reflecteix a l'exposició estructurada en deu àmbits per gèneres musicals: *Cançons de bressol*; *Folklore i formació*; *Clàssica i òpera*; *Músiques d'arrel*; *Música i poesia*; *Cançó d'autora*; *Jazz i blues*; *Rock i punk*; *Pop*, *i Músiques urbanes*. A l'itinerari sonor i visual, en total, s'hi podrà escoltar i visionar un miler de cançons als selectors de cadascun dels àmbits estilístics de l'exposició; deu espais on les persones que els visitin podran descobrir un paisatge sonor amb les dates més significatives de la història de la música catalana en clau femenina.

Així, des del meu racó laboral de periodista musical a la revista *Enderrock*, estic contenta d'haver pogut deixar-ne constància, defensar i comissariar (amb tot l'equip de la redacció que s'hi ha implicat a fons: Lluís Gendrau, Jordi Novell, Quim Vilarnau, Sandra Tello, Andrea Romanos i Elisenda Soriguera) aquesta exposició *D'ONES: (R)evolució de les dones en la música*. Es podrà veure a partir del 10 de novembre i fins al dia de Sant Jordi del 2018 al Palau Robert de Barcelona. Vull agrair també la feina feta per la bona gent de Mostra Comunicació (grafisme), Grop (exposicions i museografia) i del mateix Palau Robert, grans persones i professionals.

5è volum de 'Dones i cançons'
La font d'aquest cabalós riu D'ONES neix quan per primer cop el Grup Enderrock es planteja col·laborar amb l'Institut Català de les Dones per oferir el primer recull *Dones i cançons*, distribuït per l'Enderrock 207 (gener de 2013), on una setzena de veus femenines lluïen cançons seves, des de **Sílvia Pérez Cruz** fins a **Carme Canela**, passant per **Maria Rodés**, **Bikimel** o **Joana Serrat**.

Després van venir les divuit artistes de *Noves dones i cançons* (a l'Enderrock 218), vint-i-tres a *Dones i cançons 2015* (a l'*Enderrock* 237), vint a *Noves veus de dona. Femení i plural* (*Enderrock* 256) i el que arriba aquest mes amb la revista: *Serem cinc-centes, serem mil. D'ones i cançons 5* (*Enderrock* 267), on el recull suma 22 cançons.

En aquests cinc enregistraments es van percebent evolucions de les veus femenines, tant les que ja s'han consolidat plenament, posem per cas **Sílvia Pérez Cruz**, com les que han anat trobant la seva personalitat pròpia, com **Judit Neddermann**, fins a les tantes altres que encara s'emmirallen prou en antecedents. Així, hi ha cançons que recorden altres veus, **Lu Rois** remet a **Maria Coma**, com **El Diluvi** pot recordar **La Carrau** o **Pupil·les** no serien el que són sense **Marinah** o **Amparanoia**.

I no és tant cosa de posar en primera posició unes davant les altres (la competició no ha estat fins ara una gran habilitat femenina), com de fer aquest passeig per la música catalana que projecta **Joana Gomila** amb la cançó popular "Les transformacions", que m'evoca aquest beure sempre d'un abans que cadascuna sap portar com pot a l'actualitat amb els seus dots.

Per molt que digui el Foro Económico Mundial que encara resta un segle més per assolir la veritable paritat entre homes i dones, això només ho definirà la societat a dalt i a fora de l'escenari, i sobretot les mateixes dones que la persegueixin amb el seu esforç i talents. Jo crec i confio i treballaré perquè ja no calgui esperar un altre segle per dir que serem mil o dues mil més, sinó que simplement serem i farem de tot i més, formades i transformades.